

Välkommen till

Regeringsuppdrag om formellt skydd av skog

Münchenbryggeriet, Stockholm

29 november

Jonas Nordanstig, Naturvårdsverket

Bo Hultgren, Skogsstyrelsen

Innehåll

- Om regeringsuppdraget
- En reviderad nationell strategi
- Kända värdefulla skogar
- Fördelning av etappmålets arealer
- Bortom 2020

Uppdraget

- *Säkerställa ett ändamålsenligt genomförande när det gäller etappmål om formellt skydd av skogsmark*
 - Utvärdering nationell strategi för formellt skydd av skog
 - Revidering av strategi
 - Särskilt beakta skydd för friluftslivet och tätortsnära skogar
 - Ny arealfördelning utifrån gällande etappmål (150 000 ha)
 - Konsekvensanalyser

→ [Strategidokument 2.0 \(beslutas av myndigheterna\)](#)
- *Bidra med relevant underlag för arbetet med att utveckla nya etappmål för skydd av skog.*
 - Nuläge kända värdefulla skogar (skyddat, undantaget och oskyddat)
 - Kartlägningsbehov värdefulla skogar
 - Relevanta slutsatser från utvärdering och revidering

→ [Skrivelse till Regeringskansliet för vidare arbete](#)

Tidplan

jan-mar	Inledande möten, resursfrågor, samverkansfrågor, uppdragsdialog, projektdirektiv, projektplan
apr-jun	Analyser, utvärdering, enkäter, dialog med berörda myndigheter och intressenter
aug-sep	Utvärdering avslutas, vägval, revidering påbörjas, geodataunderlag, chefsavstämningar
okt-dec	Revidering avslutas, dialog med intressenter, arealfördelning, konsekvensanalyser, skrivelse till regeringskansliet
jan-17	Kvalitetssäkring, färdigställande och beslutsberedning

Identifierade utvecklingsbehov

- Friluftsliv som skyddsmotiv
- Andra miljö kvalitetsmål
- Genomförandetakt och hantering vid akut hotbild
- Dialog med olika aktörer i skogen
- Ökad fokus på funktionalitet – konsolidera och binda samman
- Tydligare koppling till EU:s naturvårdsdirektiv
- Hantering av nyckelbiotopsrika fastigheter

En reviderad strategi

- Den **värdebaserade ansatsen består**. Formellt skydd ska utgå från en skoglig värdekärna. Befintliga värden framför restaureringsmarker.
- **Förenklad prioriteringsmodell** för områdesurval: färre bedömningssteg och enhetlig poängskala oavsett kunskapsnivå.
- Skogsbiologiska bevarandevärden väger **fortsatt lika**:
 - Värde på beståndsnivå
 - Långsiktig funktionalitet
 - Prioriterad skogstyp
- Betydelsen av **värdeotrakter** behöver kommuniceras bättre

En reviderad strategi

- Urvalet **prioriterade skogstyper förändras marginellt.** Listorna slås ihop och kopplas till habitattyperna i annex 1 för att bättre stödja arbetet för gynnsam bevarandestatus.
- Vissa **justeringar** i prioriterade skogstyper **överbägs**:
 - *Hassellundar* förs till ädellövskog
 - *Lövsumpskogar på översilningsmark* läggs till
 - *Landhöjningsskogar* tas bort
 - *Brandfält* läggs till (med precisering)
 - *Hög bonitet* – gäller enbart barrskog och inte gran i region 5
 - *Betespräglad skog* läggs till (med precisering)

En reviderad strategi, forts.

- **Friluftslivet stärks** genom att särskild vikt ges åt värdekärnor inom 500 m från tätorter. Kommunerna har huvudansvaret för att ta tillvara friluftslivets intressen inom och utanför formellt skyddade områden.
- Övriga miljökvalitetsmål och allmänna intressen **integreras** i poängmodellen tydligare än idag. Oförändrat fokus på att söka **synergier**. Starkast synergier förväntas finnas i gränssnittet skog-vatten och skog-våtmarker.
- Arbetet med nyckelbiotopsrika fastigheter prioriteras upp. Ett **nationellt arealmål på 12 000 hektar** föreslås till 2020, vilket motsvarar ca 50% av arealen nb > 5% och en markant ambitionshöjning i förhållande till tidigvarande takt. Målet har ingen egen medelstildelning.

En reviderad strategi, forts.

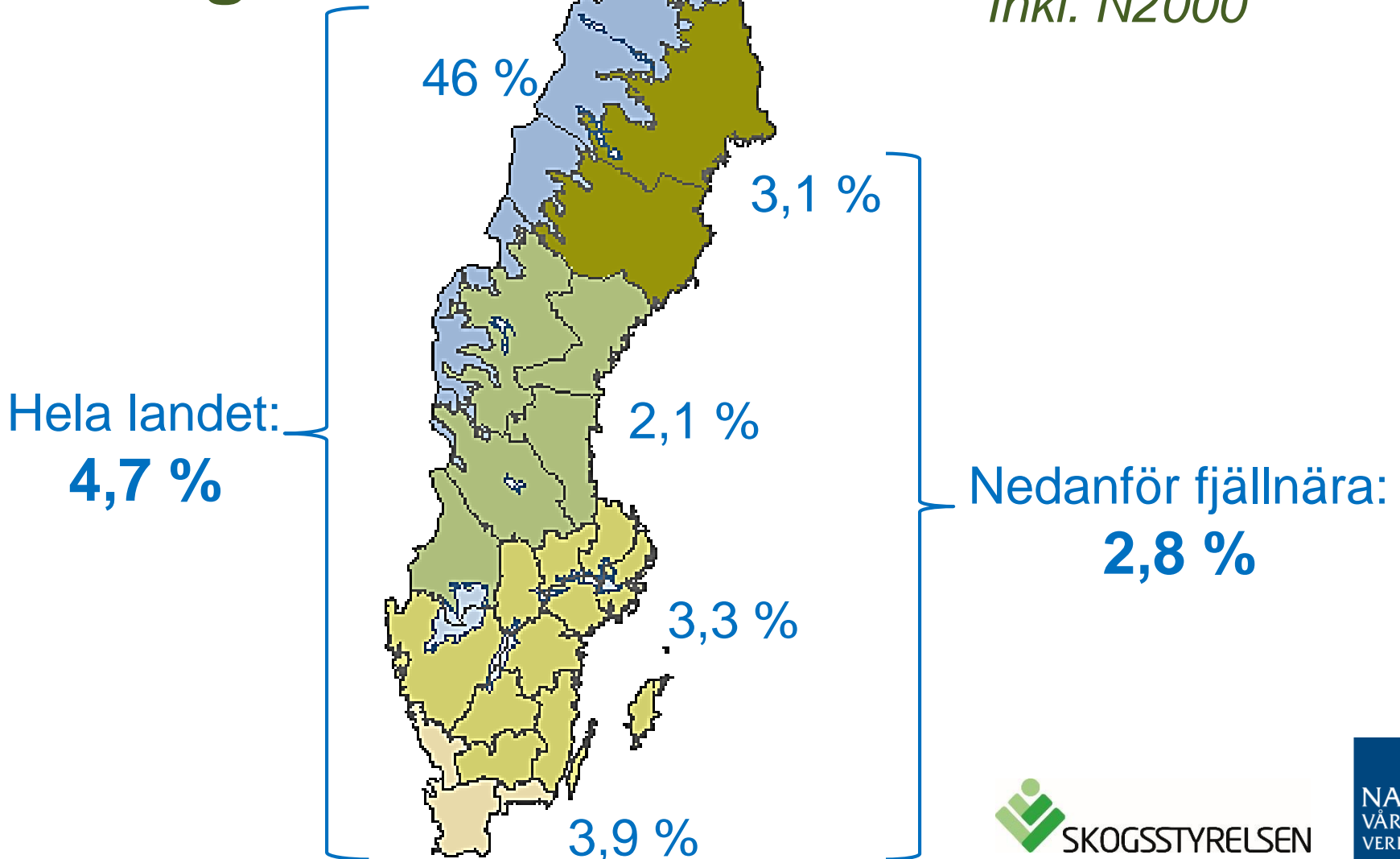
- **Genomförandetakten behöver öka** generellt. Länsstyrelserna uppmanas att redovisa åtgärder för att effektivisera processen och slutföra pågående ärenden.
- Länsstyrelserna uppmanas redovisa vilken **prioritet** planerade naturreservat utan/med ringa genomförd marklösen bör ha i förhållande till den reviderade strategin och gällande etappmål.
- Myndigheterna behöver **arbeta proaktivt** och tillsammans med övriga intressenter för att minska antalet akuta omprioriteringar. Detta innebär uppdaterad information om värdefulla skogar. Målet bör vara att minska antalet ärenden och att antalet färdiga beslut ska vara mångdubbelt fler än antalet nya ärenden.

En reviderad strategi, forts.

- Regionala strategier bör **uppdateras** med utgångspunkt från den nationella strategin och arbetet med regionala handlingsplaner för grön infrastruktur. Uppdatering av **värdestrukturer** ingår som en del i detta arbete.
- **Samverkansfrågorna** kommer att vara fortsatt viktiga för att nå framgång. Modeller för samverkan på regional nivå kan behöva utvecklas.

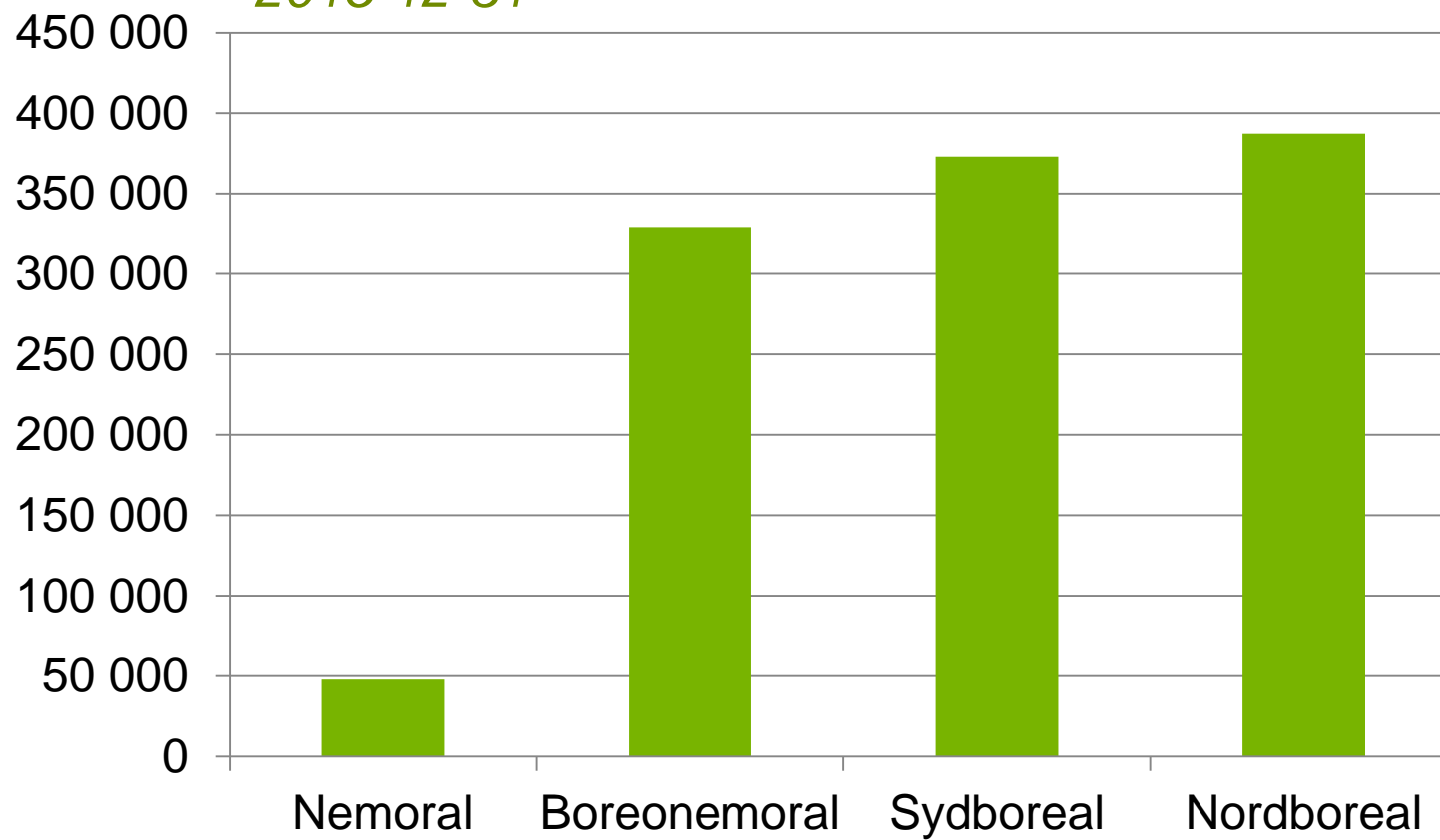
Formellt skydd – andel av produktiv skogsmark

Inkl. N2000

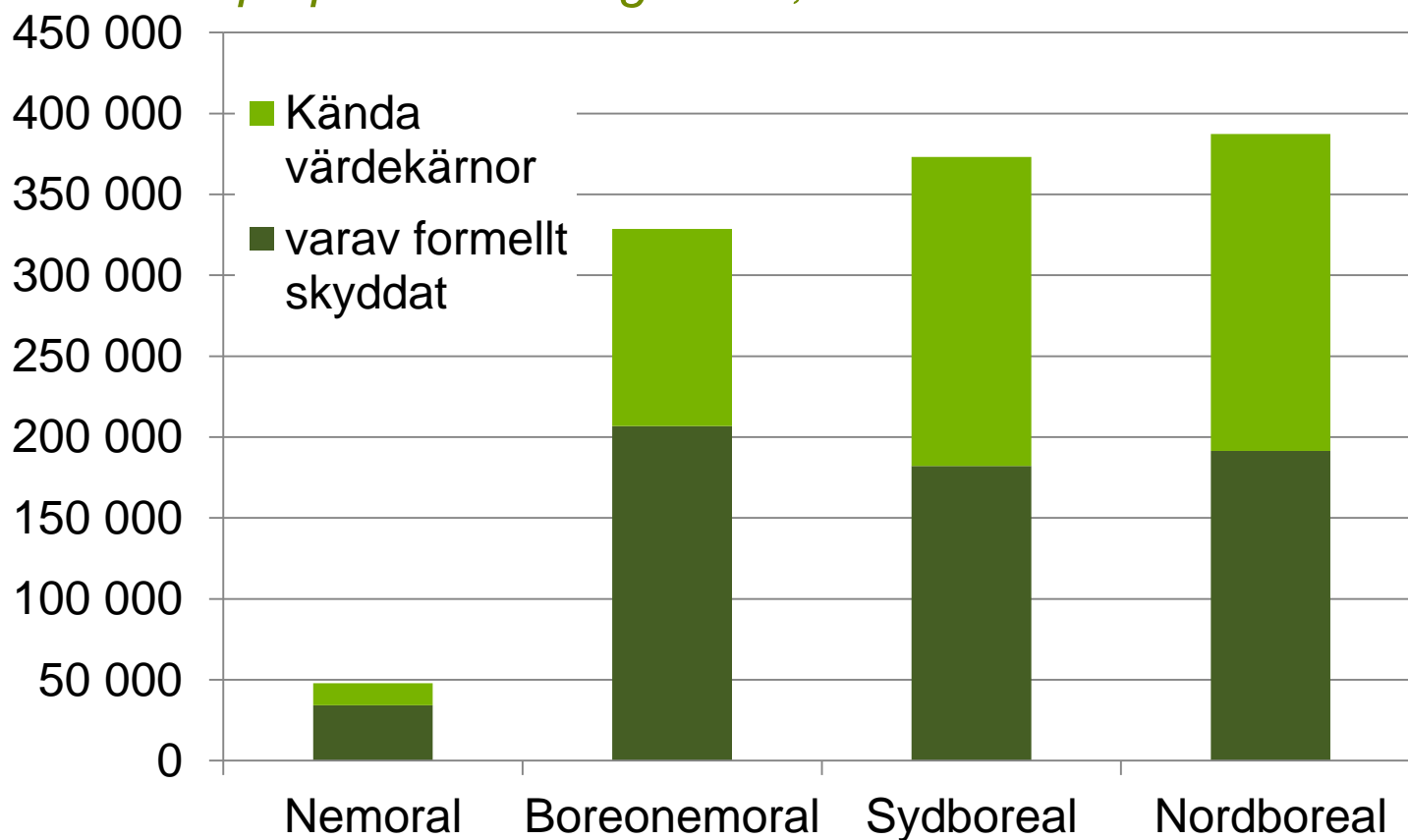
Areal kända värdekärnor

*Summa areal värdekärna på produktiv skogsmark,
2015-12-31*

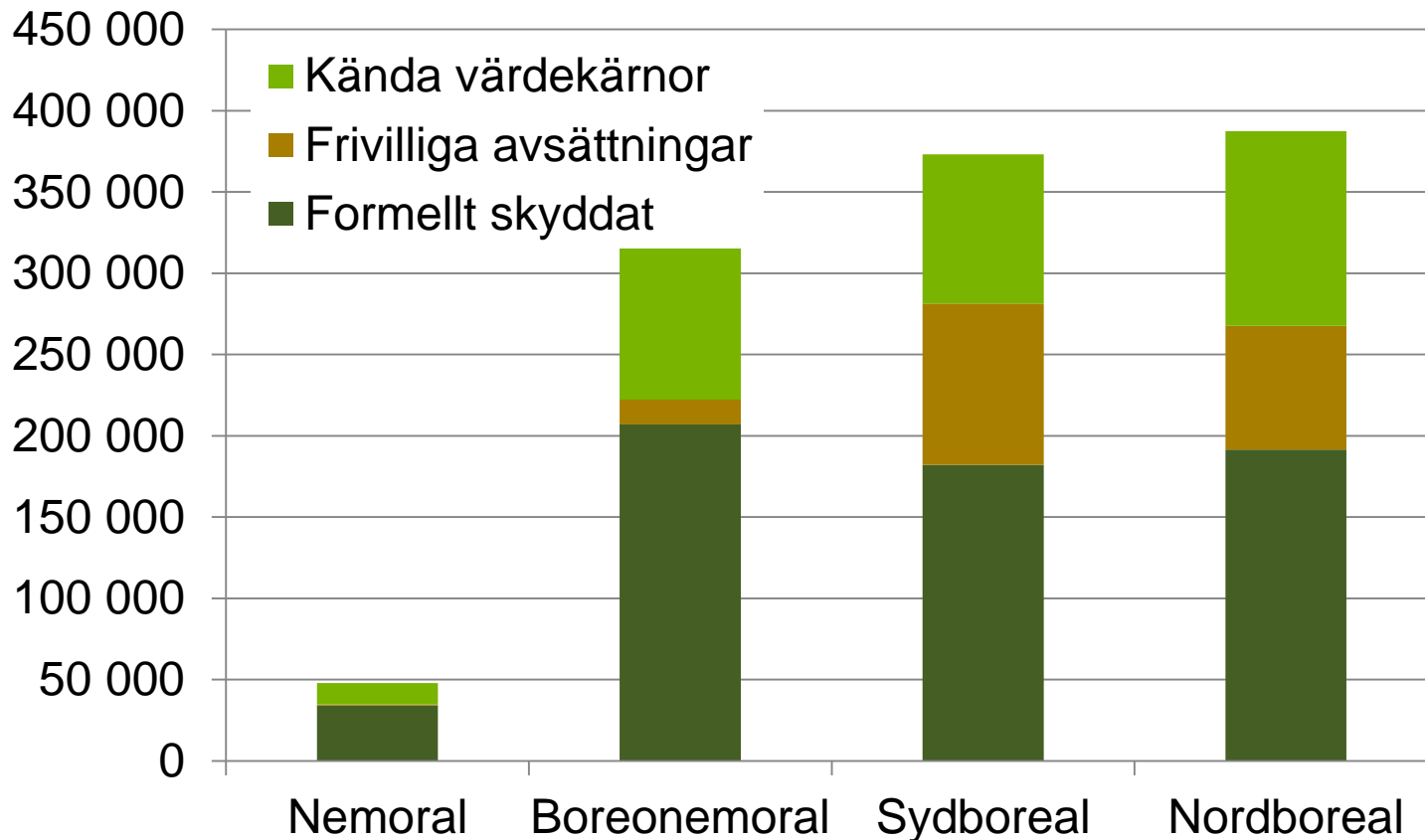
Kända och skyddade värdekärnor

Summa areal känd och formellt skyddad värdekärna på produktiv skogsmark, 2015-12-31

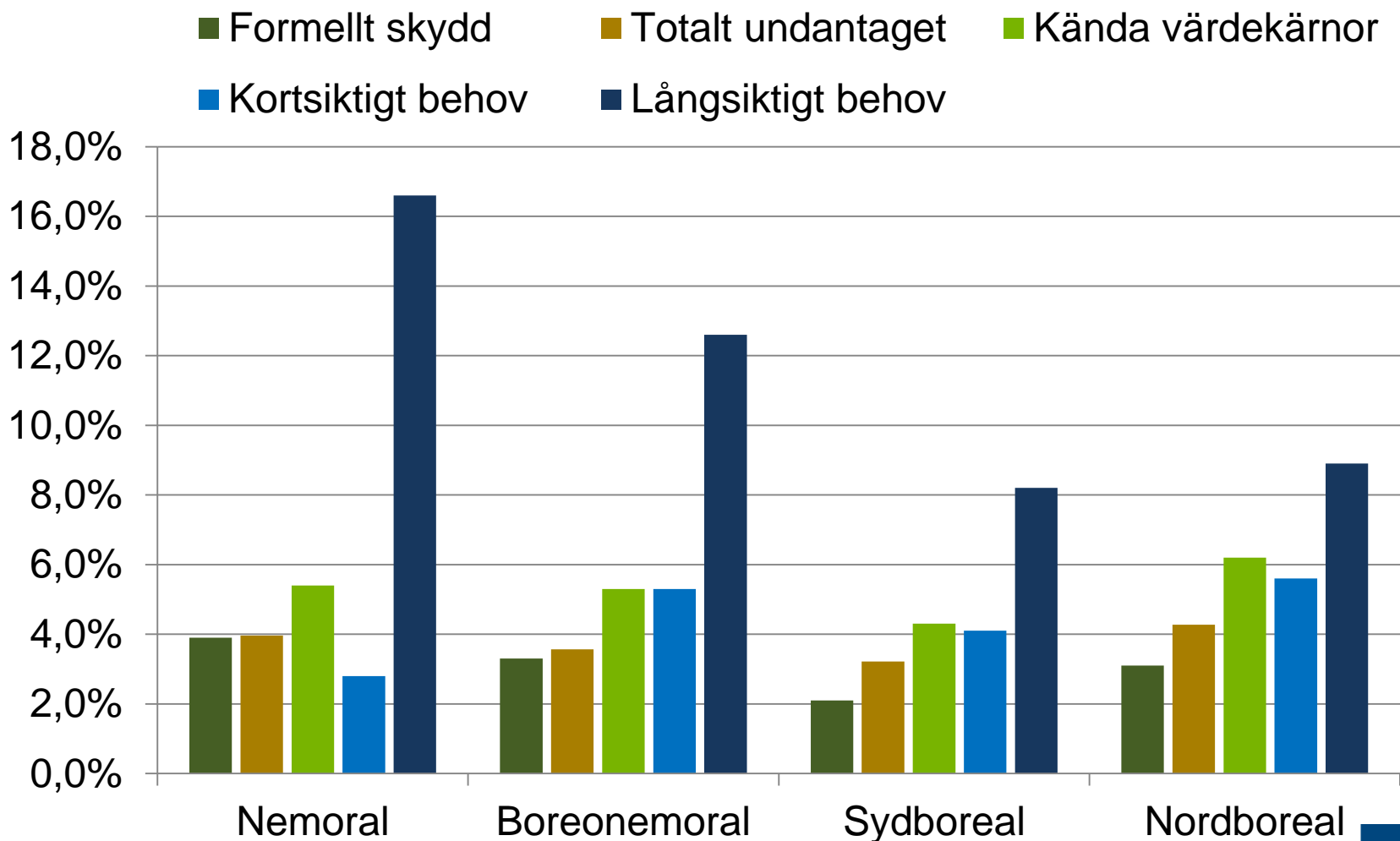

Känt, skyddat och frivilligt avsatt

Summa areal känd, formellt skyddad och frivilligt avsatt (redovisade FA) värdekärna på produktiv skogsmark, 151231

Andelar i förhållande till behov

Principer för arealfördelning

- *Etappmålet:* 150 000 ha skogsmark med höga naturvärden i behov av formellt skydd
- *Återstår 2016-2020:* ca 90 000 ha
- *Utgångspunkt:* länens andel av den totala arealen (520' ha) kända värdekärnor utanför formellt skydd på produktiv skogsmark
- *Nedviktnig 50 %:* Kända värdekärnor i frivilliga avsättningar som redovisats med läge
- *Uppviktningar 200 %:* Värdekärnor i ädellöv och trivialädel, tätortsnära vk och nyckelbiotoper >5%

Fördelning på instrument

- Fördelas länsvis utifrån instrumentens lämplighet och länens förutsättningar i stora drag
- Preliminärt förväntas en markant höjd takt i arbetet 2016-2020 jämfört med 2012-2015 i flertalet län (+25 % hela landet), främst i norr
- Omfördelning kan bli aktuellt under slutet av etappmålsperioden
- Arbetet med genomförande omfattar också formalisering av skydd i objekt som ligger utanför etappmålet (marklösta arealer före 2012, N2000 mm)

Underlag för nya etappmål

- Strategiska vägval
- Uppdaterat nuläge
- Andra underlag
 - Kartläggning kontinuitetsskog
 - Nätverksanalyser boreal region
 - Samverkansprocess nyckelbiotoper
 - Uppdrag om frivilliga avsättningar
- Särskilt viktiga kunskapsluckor

Kartläggningsbehov

- Förnyad nyckelbiotopsinventering (inom samverkansprocessen)
- Kartläggning av trädkontinuitet södra Sverige
- Landskapsanalyser / konnektivitetsanalyser utifrån specifika artgrupper/ skogstyper
- Kartläggning/ prioriteringsunderlag gränssnitt skog-vatten
- Samlad information om värdefulla skogar
- Bristanalys (motsv. Angelstam & Andersson, 1997)
- Analys av ekologisk representativitet

Omkring 2020

- Ökat fokus på funktionalitet
 - Betydelsen av konnektivitet ökar när fragmenteringen når kritiska nivåer.
 - Arbetet med grön infrastruktur genererar ny kunskap och nya underlag
 - Strategin ses över med avseende på viktning mellan skogsbiologiska bevarandevärden
- Ökad systematik i värdering av representativitet
 - Många olika sätt att beskriva vad som bör representeras – några är antagligen viktigare än andra
 - Strategins prioriterade skogstyper kan ses över när bättre underlag finns

Bortom 2020

- Allt mer högupplösta underlag vägleder naturvårdsarbetet
 - Kompletterande kartläggning, t ex nyckelbiotoper, k-skogar
 - Landskapsanalyser skog ↔ andra naturtyper
 - Mer lägesbunden information, automatiserad analys och sammanställning
- Större grepp: verktyg och strategier för skydd, restaurering och mångbruk i landskapsperspektiv
- Urbanisering, klimatförändringar, bioekonomisk utveckling m.m. är viktiga påverkansfaktorer

Nästa steg

- Kvalitetssäkring
- Beslutsberedning
- Redovisning till RK senast 31/1
- Planering av implementering
- Publicering strategi